

Valokuvan paradokseja – Fotografins paradoxer – Paradoxes of Photography 13.5.–28.8.2022

FI

Valokuvan paradokseja -näyttely on kokoelma valokuvauksen monikerroksiseen luonteeseen pureutuvia tutkimuksellisia projekteja, jotka kutsuvat pohtimaan valokuviiin liittyviä odotuksia ja käsityksiä.

Nykyinen mediayhteiskunta on kyllästetty valokuvilla. Käsillä on laaja valikoima toisiinsa nivoutuneita valokuvatekniikoita: kemiallisia, optisia, sähköisiä, digitaalisia ja laskennallisia. Niitä yhdistää ennen kaikkea pyrkimys simuloida näköhavaintoa. Tätä uusien ja vanhojen teknologioiden rinnakkaineloa kutsutaan usein "post-digitaalseksi tilaksi", jossa uudet kuvateknologiat muokkaavat valokuviiin liittyviä mielikuvia ja odotuksia.

Ajatus "valokuvallisuudesta" tuntuu yhä olevan voimissaan: kuva, joka näyttää valokuvalta, myös koetaan ja otetaan käyttöön ikään kuin se olisi ehdoton todiste läsnäolosta kameran edessä, vaikka se olisikin laskennallisten prosessien tulosta. Paradoksi: jos näet kuvan valokuvana, niin se on valokuva – sinulle.

Tämä kehämäinen paradoksi – kuvien näkeminen valokuvina valokuvien tarjoaman mallin mukaisesti – muodostaa näyttelyn keskiön. Paradoksien tavoin valokuvat harhauttavat ajattelua. Sanakirjamääritelmän mukaan paradoksi on lausuma, joka aluksi vaikuttaa olevan järkeenkäypä ja pätevästi johdettu tosista ennako-oletuksista. Lähemmin tarkasteltuna se kuitenkin johtaa ristiriitaisiin ja epäloogisiin johtopäätöksiin, jotka puolestaan saattavat lopulta osoittautua hyvin perustelluiksi. Paradoksi kerrosta yhteen ristiriitaisia mutta toisiinsa liittyviä osatekijöitä, jotka voivat näin elää rinnakkain hyvän aikaa. Paradoksi onkin kirjaimellisesti (*para* – erillään, rinnalla; *doxa* – mielipide) jotakin, mikä rakentuu vallitsevista mielipiteistä samalla niistä erottuen. Kampeamalla vakiintuneita ajatuskulkuja hieman sivuun paradoksit onnistuvat vähitellen luomaan kriittistä etäisyyttä kuluneisiin tosiasioihin.

SE

Utställningen Fotografiets paradoxer består av ett urval undersökande projekt som utforskar fotografins mångskiktade natur och inbjuder till att reflektera kring våra förväntningar och uppfattningar angående fotografi.

Dagens mediasamhälle är impregnerat med fotografier. En rad olika kemiska, optiska, elektroniska, digitala och beräkningsbaserade tekniker, som delvis går in i varandra, finns till hands. Gemensamt för dem är framför allt att de strävar efter att simulera det synintryck ögat förmedlar. Denna samexistens av nya och gamla teknologier brukar kallas "det postdigitala tillståndet". De nya bildteknologierna omformar föreställningar och förväntningar som förknippas med fotografier.

Tanken om vad som är "fotografiskt" tycks bestå: en bild som ser ut som ett fotografi upplevs och tas i bruk som om den var ett absolut bevis på närvaro framför kameran, även om den skulle vara en produkt av beräkningsprocesser. Det är en paradox: om du uppfattar en bild som ett fotografi, så är den ett fotografi – för dig.

Denna cirkelparadox – att vi uppfattar bilder som fotografier enligt den modell fotografierna själva erbjuder – står i centrum för utställningen. I likhet med paradoxer tenderar fotografier att vilseleda vårt tänkande. Enligt ordboksdefinitionen är en paradox ett uttalande som vid första anblicken verkar förnuftigt och härlett utifrån vettiga och sanna premisser. Vid närmare betraktande leder uttalandet till sinsemellan oförenliga och ologiska slutsatser, som ändå sist och slutligen kan visa sig vara välgrundade. En paradox kombinerar element som är motstridiga, men som trots allt har ett samband, och möjliggör därför deras samexistens över tid. Ordagrant är en paradox (*para* – mot, längsmed; *doxa* – mening, åsikt) någonting som baserar sig på allmänna uppfattningar men samtidigt avviker från dem. Då paradoxerna tvingar tankemönstren ut ur sina invanda fåror, lyckas de gradvis skapa en kritisk distans till slitna sanningar.

ENG

Paradoxes of Photography is a selection of research-based projects that engage with the multi-layered nature of photography and invite reflection on the expectations and concepts associated with photography.

Contemporary media society is saturated with photographic images. Many photographic techniques intertwine: chemical, optical, electronic, digital, and computational. Above all, these techniques share the goal of simulating visual perception. This co-existence of old and new technologies is often referred to as the "post-digital condition," in which new image technologies modify notions and expectations associated with photography.

An idea of "the photographic" still seems to rule: an image endowed with a photographic look is experienced and dealt with as if it would inevitably testify of a presence in front of a camera, even though it may result from computational processes. Paradoxically, if you see an image as a photograph, it is a photograph – for you.

This circular paradox – seeing images as photographs through the lens of photography – constitutes the exhibition's core. Not unlike paradoxes, photos tend to divert our thinking. According to dictionary definitions, a paradox is something that first appears as a reasonable and sound statement extracted from true premises. However, upon closer inspection, the paradox leads to self-conflicting or illogical conclusions, which again may prove well-founded after all. A paradox collates and layers together contradictory yet interrelated elements that can thus co-exist and persist over time. Literally, a paradox (para, "distinct from"; doxa, "opinion") is something that builds on common opinions and, at the same time, distinguishes itself from them. By veering entrenched trains of thought off track, paradoxes gradually succeed in establishing critical distance from worn-out facts.

Näyttelyn teostekstit:

Suzanne Mooney (IRL/ FI): SCOPE (2022)

Yksikanavainen video, äänisuunnittelu Giles Packham. Kesto: 5:33 min, luuppi. An Endless Searching for Substance (2 mustesuihkutulostetta, 40 x 48 cm ja 33 x 36 cm). Tapetti (koot vaihtelevat). / Enkanalsvideo med ljud av Giles Packham. Längd: 5:33 minuters loop. Ett ändlöst sökande efter substans (2 bläckstråleutskrift, 40x48 cm och 33x36 cm) Bakgrundsbild (olika storlekar). / Single channel video with sound by Giles Packham. Duration: 5:33 mins, looped. *An Endless Searching for Substance* (2 Archival inkjet prints, 40 x 48cm and 33 x 36cm). Wall paper (size variable).

Kuvista voi olla vaikeaa saada otetta. Ne eivät ankkuroidu mihinkään, kun tarjolla on niin paljon erilaisia tapoja muodostaa, varastoida ja jakaa kuvia. Tämä kouriintuntuvuuden puute on tarkasteltavana Suzanne Mooneyn videoinstallaatioissa, jonka keskiössä on askartelutarjan kaukoputki. Optinen laite, jonka avulla voi nähdä ja kuvitella ihmisen näköpiirin tuolle puolen, vaatii pohtimaan visuaalisen todellisuuden osatekijöitä. Mitä nämä näkemisen kerrostumat voivat paljastaa?

Bilder kan vara svårgripbara. Det finns så många sätt att skapa, lagra och sprida bilder att de har förlorat fotfästet. Bristen på förankring är temat för Suzanne Mooneys videoinstallation, som kretsar kring en teleskopbyggsats för amatörer. En optisk apparat som hjälper oss se och fantisera bortom det mänskliga seendet och som tvingar oss att reflektera över den visuella verklighetens beståndsdelar. Vad avslöjar seendets olika lager?

Images can be hard to grasp. With so many ways to generate, store and distribute, they have become unanchored. This intangibility is the focus of Suzanne Mooney's video installation, which pivots around a self-assembly telescope kit. An optical device helps us see beyond human vision and fosters imagination, urging us to ponder the components of visual reality. What do these layers of vision reveal?

Bruno Caldas (BR/ES): *Supervision* (2022)

Mustesuihkutuloste, 100 x 400 cm / bläckstråleutskrift, 100 x 400 cm / inkjet print, 100 x 400 cm

Bruno Caldas on valinnut Suomen valokuvataiteen museon kokoelmista 12 864 valokuvan otoksen ja käyttänyt sitä tekoälyalgoritmin oppimateriaalina. Tuloksena on kuvamosaiikki, johon tekoäly on ryhmitellyt kuvat tunnistamiensa kaltaisuuksien perusteella. Kun tekoälyä käytetään kuvien analysoinnissa, on tarkasteltava kriittisesti algoritmien optimoinnissa käytettävien aineistojen mahdollisia vinoumia. Tämä on poliittinen kysymys, sillä tekoälyä sovelletaan nykyään monenlaisissa konteksteissa terveydenhuollosta turvallisuuspalveluihin ja valvontaan. Tekoälyn opetusmetodien ohella pohdittavaa riittää myös siinä, mitä inhimilliset kuvan katsojat kenties oppivat valokuvien katsomisesta tekoälyn avulla. Onko jokainen valokuva tästedes jonkinlainen älyteko?

Bruno Caldas har valt ut 12 864 fotografier ur fotografiska museets samlingar och använt dem som läromaterial för en AI-algoritm. Resultatet är en mosaik av bilder som den artificiella intelligensen har sorterat utifrån likheter den känner igen. Då man använder sig av artificiell intelligens för att analysera bilder måste man vara uppmärksam på eventuella systematiska avvikelser i det material som används för att optimera algoritmerna. Detta är en politisk fråga eftersom AI utnyttjas idag för många olika ändamål inom allt från sjukvård till säkerhet och övervakning. Utöver inlärningsmetoderna finns det också mycket annat att granska inom AI. Vad kan människan t. ex. lära sig av hur AI ser på ett fotografi? Är varje fotografi hädanefter något slags intelligent påfund?

Bruno Caldas has selected a sample of 12,864 photographs from the Finnish Museum of Photography's collection and used it as learning material for an artificial intelligence (AI) algorithm. The result is a mosaic of images in which the algorithm has clustered photographs according to similarities it has detected. When AI is used to analyze visual material, it is essential to critically consider the possible biases in the data sets used to optimize the algorithms. This is a political issue since AI is deployed in many different contexts, from healthcare to security and surveillance. Aside from the training methods of AI, there is much to consider regarding what AI might teach the human viewer about looking at photographs. Is every photograph, from now on, to be seen as an intelligent artifice?

Mia Seppälä (FI): *Alt text* (2022)

HD video, äänetön, 07:00 min. Poismaalaus, mustesuihkutuloste kankaalle, manuaalisesti poistettu pigmentti, mitta-astia, harja, vesi, 265 x 240 cm. Koho- ja pistekirjoituskyltti abs-muovilevyllä, 30 x 25 cm. / HD video, ljudlös, 07:00 min. Bortmålning, bläckstråleutskrift på duk, pigment som avlägsnats manuellt, mätkärl, borste, vatten 265x240cm. Skylt i relief- och punktskrift på abs-plastskiva, 30 x 25 cm. / HD video, no audio, 07:00 min. Off painting, inkjet print on canvas, manually removed pigment, measuring cup, brush, water, 265 x 240 cm. Braille and tactile sign on an abs-plastic plate, 30 x 25 cm.

Nykyään valokuvan digitaalisissa käyttöympäristöissä kiinnitetään huomiota saavutettavuuteen, minkä vuoksi visuaaliset sisällöt kirjataan yhä useammin myös verkkosivuston koodiin tekstimuotoon (alt text) ruudunluohjelmia varten. Näin kuvan sisältämä informaatio tehdään saavutettavaksi niille, jotka eivät pysty näkemään kuvaa. Syynä voi olla näkörajoite tai se, että käyttäjä ei ole pystynyt tai halunnut ladata verkkosivun sisältämää kuvaa. Mia Seppälän installaatio tunnustelee saavutettavuuden reuna-aitoja sekä materiaallisen kuvan että verkkosivuston koodin osalta. Seppälä poistaa veden ja pensselin avulla valokuvatulosteiden pigmenttejä ja korvaa poistetut kuvasisällöt vaihtoehtoisella tekstillä. Lisäksi installaatioon sisältyvän QR koodin kautta pääsee sivustolle, johon Seppälä on laatinut internetistä löytämiensä latautumattomien kuvien kokoelman. Mitä jää jäljelle, kun kuvasta "poismaalataan" kaikki se, mikä siitä on nimetty? Entä mitä tapahtuu poissaolon läsnäololle kuvassa, kun mekaanisen jäljen korvaa manuaalinen jälki? Millaisia olomuotoja valokuvalla voisi olla?

I dagens digitala miljöer lägger man stor vikt vid tillgänglighet. Därför förses visuella innehåll allt oftare med en beskrivning i ord som skrivs in i webbsidans kod med tanke på skärmläsningsprogrammen (alt text). På så sätt blir bildens visuella information tillgänglig för dem som inte kan se själva bilden p.g.a. någon form av synhinder eller för att användaren inte kunnat eller velat ladda ner webbsidans bild. Mia Seppäläs installation prövar tillgänglighetens gränser både i fråga om bilder som är materiella och bilder som är inskrivna i en webbsidas kod. Med vatten och pensel avlägsnar Seppälä pigment från bläckstråleutskriften och ersätter bildinnehållet med alternativ text. Dessutom ingår det i installationen en QR-kod som leder till en webbplats med en samling oladdade bilder som Seppälä hittat på internet. Vad återstår när allt som verbaliserats i en bild "målats bort"? Och vad händer med frånvarons närvaro i en bild, när mekaniska spår ersatts med manuella? Vilka skepnader kan ett fotografi anta?

In today's digital environments, significant attention is being paid to accessibility. Therefore, visual contents are increasingly also being written for screen reader programs in the programming script of the webpage (alt text). In this way, visual information is made accessible to those unable to see an image due to visual impairment or an inability or perhaps preference not to load the image embedded in a web page. Mia Seppälä's installation probes the framing conditions of accessibility of both material pictures and images inscribed in the code of a webpage. With water and a paintbrush, Seppälä removes pigments from inkjet photographs and replaces the erased contents with an alternative text. The installation also includes a QR code that grants access to a webpage where Seppälä has built up a collection of image misloads from the internet. What is left when all that is verbalized in a photograph is "off-painted"? And what happens to the presence of absence in the image when the mechanical trace is replaced by a manual trace? What kinds of states can a photograph have?

Tuomo Rainio (FI): Matkailijan näkyjä latentista tilasta / En resenärs syner i det latent rummet / Traveller's visions of latent space (2022)

Reaaliaikainen tietokonegrafiikka: tietokoneohjelma, valokuvat (Places kuvatietokanta*), neuroverkko (Pytorch DCGAN), OLED-näyttö, tietokone / Datorgrafik: datorapplikation, fotografier (Places bilddatabas*), artificiellt neuronnät (Pytorch DCGAN), OLED-skärm, dator / Real-time computer graphics: computer application, photographs (Places image database*), neural network, OLED screen, computer

*Lähde / referens / reference: Places: A 10 million Image Database for Scene Recognition, B. Zhou, A. Lapedriza, A. Khosla, A. Oliva, and A. Torralba, IEEE Transactions on Pattern Analysis and Machine Intelligence, 2017

Digitaalisen valokuvan aikakaudella valokuva koostuu pikseleistä, ja kuva on nappia painamalla heti nähtävissä. Tuomo Rainion teoksessa pikselit suuntaavat niille määrättyihin paikkoihin katsojan silmien edessä. Teos kutsuu todistamaan kuvan muodostumisen prosessia. Kuvapisteiden suhde kuvan ulkopuoliseen todellisuuteen on kaikkea muuta kuin suoraviivainen, sillä havaittu kuva ottaa muotonsa katsomiskokemuksessa hahmottuvien odotusten mukaisesti. Miten nämä odotukset rakentuvat ajassa? Miten antaa kuvalle sen vaatima aika?

I den digitala fotografins tidevarv består ett foto av pixlar, och bilden går att se så fort man tryckt på knappen. I Tuomo Rainios verk ser vi med egna ögon hur pixlarna söker sig till sina bestämda platser. Verket låter oss bevittna bildens tillblivelseprocess. De enstaka bildpunkternas förhållande till verkligheten utanför bilden är allt annat än enkel då den observerade bilden formas enligt de förväntningar som uppstår under själva seendet. Hur skapas de här förväntningarna i tiden? Hur ge bilden den tid den kräver?

In the age of digital photography, a photograph consists of pixels, and it appears immediately after the press of a button. In Tuomo Rainio's work, pixels gravitate toward their designated places in front of our very eyes. The viewer is invited to witness the process of image formation. However, the relation between the individual pixels and reality beyond the image is everything but straightforward, as the perceived image adopts its form according to the expectations taking shape in the active viewing experience. How do these expectations unfold with time? How can an image be given the time it requires?

Tuula Närhinen (FI): *Silmien välissä / Mellan ögonen / Between the Eyes* (2022)

diakuvat, katselulaitteet, mittanauhut, alumiinikonsolit / diabilder, stereoprojektorer, måttband, aluminiumkonsoler / slides, slide viewers, tape measures, aluminium brackets

Jokaisen valokuvan sisään on rakentunut lähes huomaamaton oletus ihmiskehosta. Tuula Närhisen stereokuvainstallaatio luotaa kaksisilmäisen havaitsemisen perustaa. Installaation stereokuvaparit ovat syntyneet muuntelemalla silmien keskinäistä etäisyyttä. Syvyysvaikutelman elimellinen yhteys havaitsevaan kehoon korostuu, kun katsoja saa tunnustella kaksisilmäisistä näkemistä ihmiskehon mitoista poikkeavan kehon ehdoilla. Miltä tuntuisi tarkastella maailmaa silmillä, jotka tavallisen noin viiden sentin asemesta olisivatkin muutaman millimetrin, 15 cm tai jopa usean metrin etäisyydellä toisistaan? Miten määrittävät etäisyys tai läheisyys, kun tilallisten suhteiden jäsentyminen perustuu katsojan ruumiillisiin ulottuvuuksiin? Millä tavoin tilan kokemisen tiedostamattomat ruumiilliset sidokset ilmenevät arkisissa valokuviissa?

I varje fotografi finns en subtil förmodan om människokroppens närvaro. Tuula Närhinen's stereobildsinstallation utmanar det tvåögda seendets grundvalar. Hon utforskar djupintrycket genom att i stereobilderna experimentera med avståndet mellan ögonen. Djupintryckets fysiska samband med den observerande kroppen blir tydligt när åskådaren får prova på binokulärt seende med utgångspunkt i en kropp som avviker från människokroppens gängse mått. Hur skulle det kännas att betrakta världen med två ögon som i stället för det vanliga femcentimetersavståndet befann sig på några millimeters, 15 centimeters eller flera meters avstånd från varandra? Hur bestämma avstånd och närhet när de rumsliga proportionerna ytterst beror på åskådarens kropps-konstitution? Och hur framgår rums-perceptionens latenta kroppssamband i vardagliga fotografier?

The human body is subtly implied within every photograph. Tuula Närhinen's stereoscopic installation challenges the premises of binocular vision. The stereographs fathom depth by experimenting with the distance between the viewer's eyes. The essential link between the perceiving body and the sensation of depth is made explicit by allowing the viewer to experience binocular vision through a setup that deviates from the human scale. How would it feel to look at the world through eyes that, instead of the usual five centimeters, were only a few millimeters, 15 centimeters, or up to several meters apart? How can distance or proximity be determined when spatial articulations ultimately build on the viewer's physical characteristics? How do the latent bodily underpinnings of spatial experience appear in ordinary photographs?

Stephen Cornford (GB): *Dark Current Collages* (2019–2022)

3 mustesuihkutulostetta, 90 x 64 cm / 3 bläckstråleutskrifter, 90 x 64 cm / 3 inkjet prints, 90 x 64 cm

Digitaalisen valokuvan kohina aiheutuu hajaelektroneista kameran virtapiireissä. Se pistää silmään satunnaisina väripoikkeamina erityisesti vähäisen valon alueilla. Kamerateknologioita on kehitetty kohinan minimoimiseksi, mutta kuvaamalla pitkillä valotusajoilla pilkkopimeässä tämän "mustan virran" voi nostaa esiin. Stephen Cornfordin kollaasit yhdistävät digitaalikameran kohinakuvia avaruusteleskooppien ottamiin kuviin. Avaruusteleskoopit käyttävät hyväksi näkymättömien aallonpituuksien sähkömagneettista säteilyä kuvattujen kohteiden visuaalisessa kohennuksessa samalla kun ne pyrkivät minimoimaan taustasäteilyn vaikutuksia. Katsottavana on sekä kuva että sen tekninen pohja. Mikä kuvassa on kohdetta ja mikä taustaa? Mitä nähdään valokuvassa, joka ei paljasta mittakaavaansa?

Bruset i digital fotografi beror på spridda elektroner i kamerans strömkretsar. Man uppfattar dem som slumpmässiga färgavvikelser särskilt på områden med låg ljusstyrka. Kamerateknologier har utvecklats för att minimera brus – men genom att fotografera med långa exponeringstider i beckmörker kan den "svarta strömmen" tvärtom förstärkas. Stephen Cornfords collage kombinerar digitalkamerans brusbilder med bilder tagna av rymdteleskop. Ett rymdteleskop utnyttjar osynliga våglängders elektromagnetiska strålning för att framhäva det objekt som avbildas samtidigt som det strävar till att minimera bakgrundsstrålningens inverkan.

Det vi ser är alltså både bilden och dess tekniska grund. Vad är motiv och vad är bakgrund? Vad ser vi i ett fotografi vars bildskala vi inte känner till?

Noise in digital photography consists of stray electrons in the camera circuitry. The noise hits the eye as random deviations of color, particularly within areas of low light. Camera technologies have been developed to minimize the noise, but this "dark current" can be revealed by taking photographs with long exposure times in complete darkness. Stephen Cornford's collages juxtapose images of digital camera noise with images taken by space telescopes. The telescopes deploy invisible wavelengths of electromagnetic radiation in a visual enhancement of the depicted objects while simultaneously striving to minimize the influence of background radiation. Both the image and its technical ground are exposed. What in the image is a figure, and what is the background? What can be seen in a photograph that doesn't reveal its scale?

Outi Condit & Rosie Swayne (GB/FI): *Osana apparaattia* / Inom apparaten / Within the Apparatus

Äänitiedosto suomeksi ja englanniksi, 4 kuulokkeet / Ljudsycke på finska och engelska, 4 par hörlurar / Audio piece in Finnish and English, 4 headphones

Kuviteltu kuva on näkymätön, ja se voi tulla jaetuksi vain vaikutustensa kautta. Se saa muotonsa niissä, joiden läpi se kulkee, joita se koskettaa ja joihin se jättää jälkensä. Hypervisuaalisessa yhteiskunnassa valokuvat toimivat yksityisen, sosiaalisen ja poliittisen mielikuvituksen kasvualustana. Näkyvä, havaitseva ja kuvitteleva ihmiskeho on niiden näyttämö. Outi Condit ja Rosie Swayne kutsuvat näyttelyvieraan kuuntelemaan ja muuntumaan kuulokuvien mediumiksi. Ääni-installaation kolme osaa lähtevät liikkeelle museon arkistoista, valokuvaan materialisoituneista rasistisista vääristymistä (tämä osio on kirjoitettu yhdessä Marjorie H. Morganin kanssa) ja paranormaalien ilmiöiden kietoutumisesta valokuvateknologiaan. Ne leikittelevät analogisten, digitaalisten ja algoritmisten prosessien historialla ja politiikalla kutsuen kuulijan antautumaan väliaineeksi, jonka läpi kuvat virtaavat. Miten olla medium?

En bild som existerar bara i fantasin är osynlig och kan delas med andra enbart genom de effekter den får. Den manifesteras i upplevelsen hos dem som känner dess avtryck – ett spår, en aning, en påverkan. I vårt hypervisuella samhälle tjänar fotografierna som grogrund för vår privata, sociala och politiska fantasi. Den seende, iakttagande och fantiserande människokroppen är dess skådeplats. Outi Condit och Rosie Swayne inbjuder utställningsbesökaren att lyssna, bearbeta och slutligen förkroppsliga hörda bilder. Ljudinstallationen undersöker museets arkiv, behandlar rasistiska fördomar som materialiseras i fotografi (denna del är skriven tillsammans med Marjorie H. Morgan) och experimenterar med det område där fotografiska teknologier och paranormala fenomen flyter ihop. Verket leker med de analogiska, digitala och algoritmiska processernas historia och politik och inbjuder lyssnaren att ge sig hän och utgöra det medium som bilderna strömmar genom. Hur agera medium?

An imagined image is invisible and can be shared only through its effects. Its manifestation is shaped by the experience of those who feel its imprint – a trace, a ghost, an influence. In our hypervisual society, photographs serve as the ectoplasm of our private, social, and political imagination. Their stage is our visible, perceiving, and imagining body. Outi Condit and Rosie Swayne invite the exhibition visitor to listen, process, and thus embody heard images. The audio installation explores three themes: the archives at the museum, the exposure and perpetuation of racism and racial bias through photography (co-created with Marjorie H. Morgan), and a dalliance into the realm where paranormality lives through photographic technologies. The pieces play with analog, digital, and algorithmic processes, histories, and politics, gently inviting audience members to become the matter through which images can be observed to flow. How can one be a medium?

Jukka Häkkinen ja työryhmä / med arbetsgrupp / and workgroup (FI)

Predator tehoPC ja 1080 huippunäytönohjain sekä Pelinäyttö 23,8" 1ms näyttö, pöytä, tuoli

Aivot rakentavat havaintokokemuksen olettamalla asioita. Näköhavaintoon liittyviä olettamuksia ovat esimerkiksi esineiden olemassaolon jatkuvuus ajassa ja tilassa. Aivot olettavat myös, että painovoima rajoittaa esineiden sijoittumista maailmassa ja että valon lähde on useimmiten ylhäällä. Olettamuksista on hyötyä, sillä niiden avulla informaatiota tulvivasta maailmasta on mahdollista valikoida olennaista tietoa nopeasti ja tehokkaasti. Valikointi tapahtuu aktiivisesti ja ennakkoiden. Aivoja voidaanakin kuvata tehokkaaksi ennustekoneeksi, joka olettamusten avulla ennustaa maailman tilaa välittömästi seuraavina ajan hetkinä. Arkista ajatteluaan tarkkailemalla olettamuksia voi löytää helposti. Tiedätkö aivan varmasti, että kadunvarteen pysäköity punainen auto on punainen myös sen edessä olevan puunrungon takana? Entä tarkistatko, pysyvätkö liikennemerkkit saman värisinä päivästä toiseen?

Tutkimuksen kannalta erityisen kiinnostavia ovat tilanteet, joissa informaation rakenne vähennetään minimiin. Näin voidaan tehdä esimerkiksi antamalla koehenkilölle katsottavaksi pelkkää dynaamista kohinaa. Jukka Häkkisen työryhmän koeasetelmassa näyttelyvieras voi asettua koehenkilöksi (ks. erilliset ohjeet). Kuinka aivojen ennustekone reagoi, kun se kohtaa kohinaa, jossa ei ole mitään informaatiota? Mitä voi ennustaa, jos vastassa on ei mitään?

Hjärnan skapar iakttagelser genom antaganden och förutsägelser. Att tingens existens har en kontinuitet i tid och rum är t. ex. ett antagande som är förknippat med den visuella observationen. Hjärnan antar att tyngdkraften sätter gränser för föremålens placering i världen eller att ljuskällan oftast befinner sig upptill. De här antagandena är nyttiga eftersom det med hjälp av dem blir möjligt att snabbt och effektivt välja ut det väsentliga ur den uppsjö av information som världen erbjuder. Urvalet sker aktivt och förutseende. Man kan faktiskt beskriva hjärnan som en effektiv prognosmaskin, som utifrån antaganden förutspår världens tillstånd inom en omedelbar framtid. Om man iakttar sitt tänkande upptäcker man lätt förväntningar som ens hjärna använder sig av. Är du helt säker på att den röda bilen som står parkerad nere på gatan är röd också till den del som skymms bakom en trädstam? Och kollar du att trafikskyltar och vägmärken inte har ändrat färg från den ena dagen till den andra?

Ur forskningssynpunkt är det särskilt intressant med situationer där mängden information reducerats till ett minimum. Man kan t. ex. låta en testperson betrakta dynamiskt brus. I testsituationen skapad av Jukka Häkkinen kan utställningsbesökaren anmäla sig som testperson (se särskilda instruktioner). Hur reagerar hjärnans prognosmaskin då den möter brus, där ingen information finns? Vad kan den förutsäga om det inte finns någonting att se?

The brain constructs perceptual experiences through postulation. Visual perception, for example, builds on assumptions of the continuity of objects in time and space. The brain further assumes that gravity regulates the distribution of objects in the world and that the light source is most often located overhead. These presuppositions are useful, as they help select relevant elements from the overabundant flow of information from the world. The selection takes place actively, and it involves prediction. The brain can be seen as a powerful prediction machine that forecasts the coming states of the world in the immediate future. It is easy to detect perceptual assumptions by observing everyday thinking. Do you know for sure that the red car parked on the side of the street is also red behind the tree trunk blocking your view? And do you check whether traffic signs stay the same color from day to day?

In terms of research, situations where the amount of information is reduced to a minimum are particularly interesting. This can be done, for example, by showing only dynamic noise to the test subject. In Jukka Häkkinen and his team's experimental setting, the exhibition visitor is invited to function as a test subject (see the instructions in the handout). How does the prediction machine of the brain react when it encounters noise without any information? What can be predicted if there is nothing to see in the first place?

Jenni Niemelä-Nyrhinen & Niina Uusitalo (FI): *Amnesia* (2022)

2 videoprojisointia / **SE** / 2 video projections

Sosiaalinen media kutsuu, joskus suorastaan vaatii, jakamaan kuvia elämästä – erityisesti henkilökohtaisista hyvänolon hetkistä, iloista ja elämyksistä. Tuo kutsu on vähitellen muovannut visuaalisesta todellisuudesta materiaalipankin, josta kukin valikoi jaettavaksi sopivia otoksia. Kuvat toimivat todisteina elämyksellisistä

hetkistä, joiden etsiminen alkaa ohjata elämää. Paradoksaalisesti nämä henkilökohtaiselta tuntuvat kuvat päätyvät kartuttamaan sosiaalisen median toisteista kuvastoa. *Amnesia* on mediatutkijoiden kokoama installaatio, joka koostuu sosiaalisen median käyttäjien kuvista. Kuvien toisteisuus herättää niiden kautta elettyyn todellisuuteen liittyviä kysymyksiä: Kuvaanko ymmärtääkseni maailmaa vai elätkö kuvatakseni? Kuka olisin ilman jakamani kuvia? Kuvaanko muistaakseni, muistanko kuvaamani?
#valokuvamuseo #valokuvamuseoamnesia

Sociala medier inbjuder till, ibland rentav insisterar på, att man delar bilder på sitt liv: särskilt stunder av välbefinnande, glädje och upplevelser. Denna invit har med tiden omformat den visuella verkligheten till en materialbank varifrån var och en kan välja ut bilder för delning. Bilderna fungerar som bevis på att man haft oförglömliga upplevelser, och sökandet efter dem börjar styra ens liv. Bilderna känns personliga men kommer paradoxalt nog att bidra till det överflöd av likadana bilder som finns på sociala medier. Installationen *Amnesia* har skapats av en grupp medieforskare och består av bilder som användare av sociala medier delat. Mängden bilder som liknar varandra väcker frågor om den levda verklighet de medverkar till att skapa: Fotograferar jag för att förstå världen eller lever jag för att fotografera? Vem vore jag utan bilderna jag delat? Fotograferar jag för att minnas, minns ja det jag fotograferat?
#finlandsfotomuseum #fotografiskamuseumamnesia

Social media invites users, sometimes even pressingly, to share images of everyday life – especially personal moments of bliss, good feelings, and remarkable experiences. This invitation has gradually transformed visual reality into a material bank from which one can extract images to share. These images function as evidence of memorable experiences, and searching for such experiences then begins to shape the course of life. Yet, paradoxically, these pictures that feel personal end up contributing to the redundant imagery of social media. *Amnesia*, an installation conceived by media researchers, consists of images retrieved from social media users. The redundancy of the images raises questions concerning the lived reality they shape: Do I photograph to understand the world, or do my photos take the lead? Who would I be without the images I share? Do I take pictures to remember, and do I remember the pictures I take?
#photomuseum #photographymuseumamnesia